

Kronblomsterflue *Doros profuges* (Harris, [1780])

Rødlistet art**faktaark**

Kronblomsterflue er en umiskjennelig blomsterflue som etterlikner utseendet til grave- eller murerveps. Arten har karakteristiske vinger, hvor den fremre kanten er mørk fra basis til spiss. Arten kan forveksles med arter i familien vepsefluer, men skiller lett fra disse med sine gule tegninger på siden av brystet. Den er sjelden i hele sitt utbredelsesområde, og foretrekker hagemarker med glissen løvskog og gamle trær. Arten er truet av gjengroing og fjerning av gamle løvtrær.

Status
Kategori sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for arter 2010.

Kjennetegn

Kronblomsterflue er meget karakteristisk med sin innsnevrede fremre del av bakkroppen, mens bakkroppen er kølleformet. Den kan også lett kjennes igjen på vingene, som har en brun fremkant langs hele vingens lengde. Arten har også karakteristiske gule flekker på brystets sider og på bakkroppen. Kronblomsterflue er lik en stor grave- eller murerveps, både i utseende og oppførsel. Arten kan også forveksles med arter i familien vepsefluer (Conopidae).

Utbredelse

Denne arten regnes som en stor sjeldenhet i hele Europa. Kun spredte funn er gjort. I Norge er det gjort meget få og spredte funn av arten, de siste i 1983, 1987, 1992 og 2010. De norske funnene er fra Rogaland, Telemark, Vestfold, Østfold, Akershus og Sør-Trøndelag. Arten har åpenbart gått sterkt tilbake i hele sitt utbredelsesområde, og er rødlistet både i Sverige (som nær truet, NT) og i Danmark (som kritisk truet, CR). Ellers er arten kjent fra hele Europa og østover gjennom Sibir, samt Kaukasus, Kasakhstan, Mongolia, Kina og Japan.

Biologi

Kronblomsterflue er en skogsart som ofte kan finnes på hagemark, i glissen løvskog med gamle trær, langs skogsbryn og gjerne i nærheten av bekker og fuktig mark. Arten er blomsterbesøker og kan finnes på blomster av skvallerkål, mjørdurt, pastinakk og bringebær. Larva er funnet under mose og i jord ved trerøtter av bl.a. eik, ask og bjørk. Larvas økologi er nokså ukjent, men mest sannsynlig er arten assosiert med svart tremaur, *Lasius fuliginosus*, hvor de livnærer seg av maurbesøkende bladlus. Arten ser ut til å ha en preferanse for

Kjent utbredelse av kronblomsterflue i Norge.

løvtrebesatt gressmark, gjerne i kalkrike områder. Kronblomsterflue flyr i juni og juli.

Bestandsstatus

Arten ser ut til å ha gått kraftig tilbake de siste 10-årene og mye tyder på at dette skyldes gjengroing av blomstermarker og avvirkning av eldre løvskog. Kronblomsterflue ser ut til å være begunstiget av åpen løvtrebesatt hagemark, gjerne på kalkrik grunn. Funnstedet i Skien i 2010 er en middels hevdet slåtte- eller beitemark på basalt.

Referanser

Bartsch, H., Binkiewicz, A., Klintbjer, A., Rådén, A. & Nasibov, E. 2009. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Tvåvingar: Blomflugor: Eristalinae & Microdontinae. Diptera: Syrphidae. Eristalinae & Microdontinae. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Nielsen, T.R. 1990. A survey of some Norwegian Hoverfly genera. Stavanger Museum Årbok 1989. 99, 81-100.

Nielsen, T.R. 1999. Check-list and distribution maps of Norwegian Hoverflies, with description of *Platycheirus laskai* nov. sp. (Diptera, Syrphidae). NINA, 035, 1-36.

Torp, E. 1994. Danmarks Svirrefluer. Danmarks Dyreliv Bind 6, 1-490.

Speight, M.C.D., Castella, E., Obrdlik, P. & Ball, S. 2001. Syrph the Net on CD. Syrph the Net Publications, Dublin.

Stubbs, A.E. & Falk, S.J. 2002. British Hoverflies, The British Entomological and Natural History Society. Second Edition, 1-469.